

Pengajaran Kosâ Kata Secara Eksplisit dalam Mempertingkatkan Pencapaian Murid Tahap Rendah bagi Komponen Perbualan

Junainah Mohamed Yusoff

junainah_mohamed_yusoff@moe.edu.sg

Nurhidayah Ashari

nurhidayah_ashari@moe.edu.sg

Sekolah Rendah Greenwood

Abstrak

Murid-murid Darjah 3 tahap rendah didapati menghadapi masalah semasa bertutur. Penguasaan kosa kata yang lemah menghambat mereka daripada menyampaikan idea dengan yakin dan jelas. Perkara ini boleh menjejaskan keputusan komponen perbualan murid-murid semasa peperiksaan lisan. Kajian ini bertujuan untuk melihat keberkesanan pengajaran kosa kata secara eksplisit dalam mempertingkatkan pencapaian murid-murid Darjah 3 tahap rendah bagi komponen perbualan. Seramai 32 orang murid Darjah 3 tahap rendah telah dikenal pasti sebagai responden kumpulan kajian. Rubrik penilaian dan skala perbualan yang direka khusus telah digunakan dalam kajian ini. Rubrik dan skala tersebut telah digunakan dalam praujian dan pascaujian untuk mengukur pencapaian kumpulan kajian. Analisis data yang dikumpulkan secara kuantitatif menunjukkan bahawa peningkatan yang diraih oleh kumpulan kajian sangat ketara dan memberangsangkan. Dapatan kajian menunjukkan akan keberkesanan pengajaran kosa kata secara eksplisit kerana terdapat kemajuan dalam pencapaian kumpulan kajian bagi komponen perbualan.

Kata Kunci: komponen perbualan, pengajaran kosa kata secara eksplisit, pencapaian, peperiksaan lisan

PENGENALAN

Kemahiran bertutur dengan cekap dapat memberi kelebihan kepada murid-murid. Murid-murid yang dapat bertutur dengan baik boleh menyampaikan idea yang bernas dan bermakna. Kemahiran ini amat penting untuk mengukur pencapaian murid-murid dalam komponen perbualan peperiksaan lisan.

Namun, hal ini tidak sedemikian bagi murid-murid Darjah 3 tahap rendah. Mereka didapati mengalami kesukaran untuk menyatakan pendapat mereka dengan yakin dan jelas kerana penguasaan kosa kata yang lemah. Menurut Wilkins (1972), tanpa tatabahasa, sangat sedikit yang boleh disampaikan. Tanpa kosa kata pula, tiada apa-apa yang dapat disampaikan.

Menurut Milton (2013), tanpa kosa kata yang mencukupi, murid-murid tidak dapat memahami orang lain atau menyampaikan idea mereka. Murid-murid tahap lemah ini bukan sahaja tidak dapat bertutur dengan baik, mereka juga tidak memahami banyak kosa kata. Hal ini menyebabkan mereka tidak dapat bertutur dengan efektif dalam situasi formal seperti pembentangan di dalam bilik darjah. Perkara ini kritikal kerana ia menjejaskan markah peperiksaan lisan murid. Lantaran itu, guru-guru amat prihatin terhadap perkara ini kerana markah peperiksaan lisan yang baik akan dapat membantu murid-murid meraih keputusan Bahasa Melayu yang cemerlang.

Bagi meluaskan pengetahuan kosa kata murid tahap rendah, pengajaran kosa kata secara eksplisit dan sistematik telah digunakan. Beck, McKeown dan Kucan (2002) menyatakan bahawa untuk menghasilkan kosa kata secara sedar, murid harus diajar perkataan-perkataan tertentu dan strategi mempelajari kosa kata secara eksplisit. Kajian tersebut telah membuktikan bahawa arahan dalam pengajaran yang eksplisit, sistematik dan berulang dapat membantu murid mengenali jumlah perkataan yang lebih banyak. Dengan itu, murid akan lebih memahami makna perkataan-perkataan itu dan penggunaannya.

TUJUAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan untuk:

1. meneliti keberkesanan pengajaran kosa kata secara eksplisit;
2. menilai pakej lisan bagi format peperiksaan lisan yang baharu; dan
3. mempertingkatkan pencapaian murid-murid Darjah 3 tahap rendah bagi komponen perbualan.

PERNYATAAN MASALAH

Perubahan dalam format peperiksaan lisan telah menjejaskan keputusan murid. Format peperiksaan lisan yang lama mempunyai tiga bahagian, iaitu bacaan lantang, penerangan berdasarkan gambar dan perbualan berkaitan dengan gambar. Bahagian penerangan berdasarkan gambar yang menunjukkan situasi di sesuatu tempat seperti taman. Gambar tersebut mengandungi beberapa perkara yang perlu murid terangkan. Markah bagi bahagian ini adalah 10 markah. Selepas menerangkan gambar tersebut, murid akan menjawab bahagian perbualan berkaitan dengan gambar yang berjumlah 10 markah.

Namun, pada awal tahun lalu, format baharu bagi peperiksaan lisan telah diperkenalkan kepada murid-murid Darjah 3. Format baharu ini memerlukan murid bertutur berdasarkan gambar dan bukan lagi menerangkan tentang perkara-perkara yang terdapat dalam gambar tersebut. Perubahan yang ketara ini menjejaskan keputusan murid kerana mereka harus menepati kehendak format peperiksaan baharu yang berbeza. Kini, murid harus memikirkan respons yang sesuai berdasarkan gambar statik. Gambar statik itu hanya menunjukkan satu perkara sahaja.

Penekanan diberikan kepada penggunaan bahasa murid sewaktu mereka memberi respons. Oleh sebab itu, adalah penting untuk murid meningkatkan penguasaan kosa kata mereka agar dapat meluaskan idea mereka semasa bertutur. Lantas, mereka akan meraih keputusan peperiksaan lisan yang lebih baik.

KAJIAN LEPAS

Menurut Armbruster (2001), kanak-kanak boleh mempelajari kosa kata daripada guru apabila guru mereka mengajar kosa kata secara eksplisit.

Graves (2006) pula menerangkan bahawa mengajar beberapa kosa kata tertentu secara eksplisit akan membantu murid memahami konteks penggunaan perkataan tersebut.

Suharso (2008) mengatakan bahawa “jika seseorang mempelajari bahasa untuk kepentingan komunikasi, dia perlu menguasai kosa kata bahasa yang dipelajari secara memadai.”

Wong dan Abdullah (2003) juga menyokong pembelajaran kosa kata secara eksplisit kerana perkara itu dapat meningkatkan saiz kosa kata.

KAEDAH KAJIAN

Bagi mengukur tahap pencapaian murid-murid, guru telah menjalankan praujian dan pascaujian untuk menilai pencapaian murid-murid dalam komponen perbualan peperiksaan lisan.

Guru telah memilih salah satu Rutin Berfikir iaitu ‘*See-Think-Wonder*’ (Lihat-Fikir-Tanya) untuk membantu murid membuat pengamatan dan interpretasi sebelum bertutur.

Selepas lima minggu, kesemua murid telah didedahkan kepada Rutin Berfikir Lihat-Fikir-Tanya secara individu dan berkumpulan. Guru juga menggunakan teknik Pembelajaran Koperatif (CL), *Round Robin* untuk menjana idea dalam kalangan murid.

Sebuah pakej lisan berdasarkan format peperiksaan lisan yang baharu juga diberikan kepada murid-murid. Dalam pakej lisan tersebut, terdapat soalan-soalan berdasarkan Lihat-Fikir-Tanya dan senarai kosa kata yang diajar secara eksplisit.

Guru mengajar konsep-konsep bahasa melalui teknik pengulangan untuk mengimbas kembali pengetahuan murid tentang kata nama, kata kerja dan kata adjektif. Kemudian, guru membuat analisis mengenai data yang telah diperoleh untuk menentukan sama ada sesi intervensi yang dijalankan telah berjaya meningkatkan pencapaian murid untuk bertutur dengan berkesan. Rutin Lihat-Fikir-Tanya diulang dalam setiap sesi intervensi supaya murid terbiasa dengan Rutin Berfikir ini.

Subjek Kajian

Seramai 32 orang murid Darjah 3 dari kelas yang sama telah dipilih sebagai subjek kajian. Pemilihan tersebut dibuat agar memudahkan setiap sesi intervensi. Kesemua murid tersebut mempunyai penguasaan kosa kata yang lemah dan mengalami kesukaran untuk meluaskan idea mereka semasa bertutur. Murid-murid dari kelas ini merupakan subjek kajian yang sesuai kerana aktiviti-aktiviti yang dijalankan semasa kajian bertepatan dengan objektif untuk membantu meningkatkan kosa kata mereka.

Instrumen Kajian

Beberapa instrumen telah digunakan dalam kajian ini.

1. Praujian dan pascaujian

Praujian dan pascaujian digunakan untuk melihat sejauh mana pengajaran kosa kata secara eksplisit dapat mempertingkatkan pencapaian murid-murid. Data daripada praujian dan pascaujian dikumpulkan secara kuantitatif. Kemudian, analisis statistik dilakukan untuk meninjau keberkesanan pengajaran secara eksplisit.

Jadual 1: Contohan Teknik Drama dan Frasa yang Dipelajari

Reka bentuk praujian dan pascaujian kumpulan			
	Praujian	Aksi	Pascaujian
G1	O1	X	O2

G1 ialah Kumpulan Kajian. Simbol 'X' pula menandakan intervensi dijalankan bagi kumpulan itu.

2. Rubrik Penilaian dan Skala Ukuran

Rubrik penilaian

Bacaan nyaring murid-murid semasa praujian dan pascaujian dinilai berdasarkan rubrik penilaian (Lampiran A) dan skala ukuran (Lampiran B) yang telah direka khas untuk kajian tindakan ini. Rubrik penilaian dibuat berdasarkan skema pemarkahan lisan peringkat Darjah 3 dan PSLE. Rubrik itu tertumpu kepada empat kriteria, iaitu kata nama, kata kerja, kata adjektif dan respons. Rubrik penilaian murid menjadi data yang dikumpul secara kuantitatif untuk dianalisis dan diteliti sama ada wujud perbezaan yang signifikan secara statistik.

Skala Ukuran

Skala ukuran bertujuan mengukur pencapaian murid-murid bagi keempat-empat kriteria yang terdapat pada rubrik penilaian. Markah yang diperoleh bagi setiap kriteria akan dijumlahkan bagi mendapatkan markah penuh. Melalui markah penuh itu, tahap pencapaian murid-murid dapat dikenal pasti. Tahap pencapaian murid dalam skala ukuran dikategorikan sebagai Cemerlang, (18-20), Kepujian (14-17 markah), Baik (10-13 markah), Sederhana (5-9 markah) dan Lemah (0-4 markah). Tiada markah setengah yang diberikan dalam pemarkahan ini.

3. Gambar Statik

Guru memilih beberapa gambar statik sebagai latihan perbualan berdasarkan gambar. Gambar-gambar itu mempunyai tema seperti kebersihan dan mematuhi peraturan. Bagi praujian dan pascaujian pula, satu gambar statik yang sama telah digunakan.

4. Lembaran Aktiviti Lihat-Fikir-Tanya

Guru telah menyiapkan lembaran aktiviti Lihat-Fikir-Tanya untuk melatih murid berfikir secara kritikal sebelum menulis idea-idea mereka. Latihan ini merangsang murid untuk menyenaraikan kosa kata yang mereka mahu gunakan. Lantas, Rutin Berfikir ini menjadi satu kebiasaan bagi murid-murid.

5. Pakej Lisan

Guru juga menghasilkan pakej lisan berdasarkan format peperiksaan lisan yang baharu. Pakej tersebut mengandungi gambar-gambar bertema, senarai kosa kata dan soalan-soalan Rutin Berfikir Lihat-Fikir-Tanya.

Prosedur Kajian

Kajian ini berjalan selama lima minggu pada penggal tiga. Subjek kajian melalui tiga sesi intervensi yang dijalankan oleh guru Bahasa Melayu kumpulan itu. Setiap sesi mengambil masa 3 waktu atau 1 setengah jam. Praujian dan pascajian dijalankan untuk mengukur pencapaian kumpulan kajian. Guru juga mengajar konsep bahasa seperti kata nama, kata kerja dan kata adjektif kepada murid-murid untuk mengukuhkan pengetahuan sedia ada mereka. Semasa setiap sesi intervensi, subjek kajian didedahkan kepada Lihat-Fikir-Tanya. Kaedah khusus ini digunakan secara berulang untuk memastikan supaya subjek kajian menjadi terbiasa dengan proses berfikir secara kritikal. Guru menggunakan teknik CL, Round Robin untuk menjana idea murid semasa kerja berkumpulan. Selain itu, guru juga menggunakan pakej lisan sebagai bahan untuk mengimbas kembali pengetahuan murid tentang kosa kata.

Sepanjang sesi intervensi, guru memaparkan gambar statik dan senarai kosa kata yang terdapat dalam pakej lisan. Guru akan menerangkan senarai kosa kata tersebut dengan lebih terperinci.

Kemudian, guru akan menerangkan proses Lihat-Fikir-Tanya. Tiga soalan utama yang diajukan kepada murid-murid untuk membantu proses pemikiran mereka adalah:

1. Apakah yang kamu lihat dalam gambar ini?
2. Apakah yang kamu fikirkan tentang gambar ini?
3. Apakah yang kamu bayangkan tentang gambar ini?

Selepas murid-murid mengamati gambar statik tersebut, guru akan menanyakan soalan-soalan berikut. Pada 2 sesi pertama, guru akan memberikan jawapan contoh untuk membantu pemahaman murid.

Setelah terbiasa dengan pendedahan yang berlaku, murid-murid akan mengembangkan idea mereka secara sendiri. Mereka dikehendaki menulis idea-idea mereka pada lembaran aktiviti Lihat-Fikir-Tanya. Proses berfikir ini dilakukan secara individu dan berkumpulan.

DAPATAN KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Dalam kajian ini, teknik pengumpulan statistik yang dipanggil '*paired t-test*' telah digunakan untuk mendapatkan fakta tentang keberkesanan pengajaran kosa kata secara eksplisit. Teknik '*paired t-test*' dipilih kerana teknik ini amat sesuai digunakan dalam kajian yang melibatkan perbandingan antara dua sampel markah. (Markah praujian dan pascaujian)

Pada awal kajian, murid-murid perlu menjalani praujian. Pada akhir kajian pula, murid-murid ini menjalani pascaujian. Gambar statik yang sama telah digunakan untuk kedua-dua ujian ini untuk memastikan bahawa dapatan kajian ini adalah sah. Markah keseluruhan bagi praujian dan pascaujian telah dikumpulkan.

Sebuah perisian statistik yang menggunakan teknik '*paired t-test*' telah digunakan. Dalam teknik '*paired t-test*', setelah proses pengiraan markah dilakukan berdasarkan formula '*paired t-test*', sampel yang memperoleh nilai yang sama atau kurang daripada 0.05 telah meraih peningkatan yang ketara manakala sampel yang memperoleh nilai yang lebih daripada 0.05 tidak menunjukkan sebarang peningkatan yang ketara.

Berikut ialah nilai yang diperoleh setelah markah keseluruhan praujian dan pascaujian disertakan dalam formula '*paired t-test*':

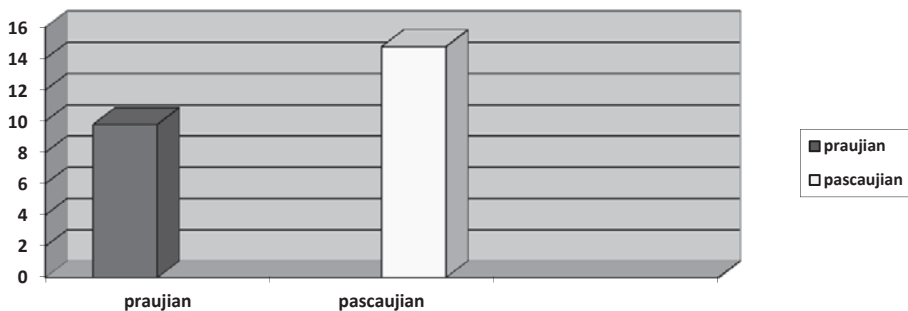
Kumpulan Kajian	<0.0001
-----------------	---------

Dapatan ini menunjukkan bahawa kumpulan kajian telah menunjukkan peningkatan yang ketara setelah melalui pengajaran kosa kata secara eksplisit. Nilai yang dihasilkan oleh Kumpulan Kajian menunjukkan bahawa peningkatan yang diraih oleh kumpulan itu **sangat ketara**. Dapatan ini menunjukkan bahawa murid-murid tersebut telah mencapai peningkatan markah yang tinggi.

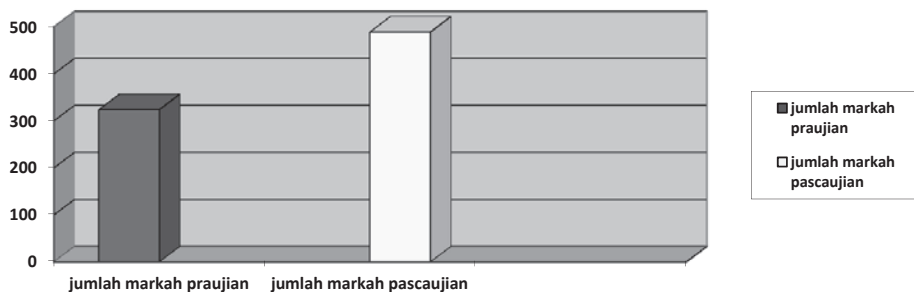

Rajah 1: Perbandingan Julat antara Praujian dan Pascaujian

Rajah 2: Perbandingan Markah Keseluruhan Praujian dan Pascaujian Subjek Kajian

Jadual 2: Keputusan praujian dan pascaujian

No	Nama	Jantina	Kelas	Praujian (20)	Pascaujian (20)
1	MURID 1	M	3 CARE	9	17
2	MURID 2	M	3 CARE	8	10
3	MURID 3	M	3 CARE	9	16
4	MURID 4	F	3 CARE	17	18
5	MURID 5	M	3 INNO	14	14
6	MURID 6	M	3 INNO	7	16
7	MURID 7	M	3 INNO	4	8
8	MURID 8	F	3 INNO	13	16
9	MURID 9	F	3 INNO	11	18
10	MURID 10	F	3 INNO	8	12
11	MURID 11	M	3 INNO	6	17
12	MURID 12	F	3 INNO	4	15

13	MURID 13	M	3 INNO	6	9
14	MURID 14	F	3 INNO	18	18
15	MURID 15	F	3 INT	4	13
16	MURID 16	F	3 INT	14	19
17	MURID 17	F	3 INT	9	14
18	MURID 18	F	3 INT	16	19
19	MURID 19	F	3 INT	8	12
20	MURID 20	F	3 INT	8	16
21	MURID 21	M	3 INT	10	15
22	MURID 22	M	3 POS	5	9
23	MURID 23	F	3 PRO	12	14
24	MURID 24	M	3 RES	15	15
25	MURID 25	M	3 RES	11	15
26	MURID 26	M	3 RES	12	19
27	MURID 27	M	3 RES	14	18
28	MURID 28	M	3 RES	10	19
29	MURID 29	M	3 RES	8	11
30	MURID 30	M	3 RES	4	9
31	MURID 31	F	3 RES	10	16
32	MURID 32	F	3 RES	10	16
Jumlah markah				324	489

KESIMPULAN

Kajian ini menunjukkan bahawa intervensi yang dijalankan berjaya menghasilkan peningkatan markah yang sangat ketara dan memberangsangkan. Hal ini jelas dilihat melalui analisis data yang dikumpulkan secara kuantitatif.

Pengajaran kosa kata secara eksplisit juga membantu meluaskan penguasaan kosa kata murid tahap rendah kerana terdapat kemajuan dalam pencapaian kumpulan kajian bagi komponen perbualan. Murid-murid kini lebih yakin dan sudah mampu untuk menyampaikan idea serta pendapat mereka.

Hasil dapatan kajian melalui pascaujian jelas memaparkan keberkesanan pengajaran kosa kata secara eksplisit. Lantaran itu, guru-guru bersetuju untuk menggunakan strategi ini bagi mengajar kosa kata secara eksplisit kepada murid-murid tahap rendah di peringkat lain.

Nota:

Guru turut serta dalam kajian:

1. Matufa Latiff
2. Fauziah Osman
3. Siti Fadiyah Ramdan
4. Najiyah Mohamed Said
5. Mohamed Sha'ban Rapiai

RUJUKAN

Beck I. L., McKeown M.G. & Kucan L. (2002). *Bringing Words to Life*. New York: The Guilford Press.

Milton J. (2013). *L2 Vocabulary acquisition, knowledge and use: new perspectives on assessment and corpus analysis*. European Second Language Association.

Ritchhart R.; Church M., & Morrison K. (2011). *Making thinking visible: how to promote engagement, understanding and independence for all learners* Jossey-Bass, San Francisco.

Stahl, S. A. (2005). *Four problems with teaching word meanings (and what to do to make vocabulary an integral part of instruction)*. In Hiebert E.H. and Kamil M.L. (eds.). *Teaching and learning vocabulary: bringing research to practice*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Wilkins, David A. (1972). *Linguistics in Language Teaching* Cambridge. MIT Press, MA.

